

## **Forslaget til statsbudsjettet 2026 - Pensjonistforbundet og SAKOs innspill til familie- og kulturkomiteen**

23. oktober 2025

### **Kultur og likestillingsdepartementet, kapittel 315, post 60 Frivilligsentraler**

**Merknad:** Pensjonistforbundet og SAKO krever at det på post 60 settes av 350 millioner kroner til Frivilligsentralene.

Frivilligsentraler er møteplasser bygget på frivillighetens premisser og lokale ønsker, ivaretatt av ansatte i samhandling med frivillige, lag og kommunen. De er viktige for eldre både ved at eldre kan bidra og yte tjenester, og ved at de kan motta tjenester. Sentralene er viktige for å realisere Bo trygt hjemme-reformen.

Per oktober 2025 er det 557 frivilligsentraler i Norge, fordelt på 335 kommuner. Regjeringen foreslår å videreføre tilskuddet til landets frivilligsentraler på samme nivå som i 2025, ved å øke tilskuddet fra 271 til 280 millioner kroner. Men ettersom det allerede for 2026 er godkjent søknader for 589 sentraler, innebærer dette en svekkelse der hver enkelt sentral får mindre enn de gjorde i 2025.

275 av 280 millioner kroner er tilskudd alle sentraler får. Det innebærer kr 468 000 per sentral, som er om lag kr 20 000 mindre enn i 2025. Vi krevde 350 millioner kroner til frivilligsentralene i vårt krav til statsbudsjettet for 2026. Det vil gi 589 sentraler kr 594 000 hver, altså kr 126 000 mer.

For øvrig støtter vi forslaget om at Norges Frivilligsentraler får et driftstilskudd på 2,5 millioner kroner, samt beholder tilskuddet «for å bidra til aldersvennlig frivillighet utvikle lavterskel-møteplasser for eldre» på 2 millioner kroner.

### **Kultur og likestillingsdepartementet, kapittel 315, post 70 Merverdiavgiftskompensasjon**

**Merknad:** Pensjonistforbundet og SAKO krever at Post 70 tilføres teksten «overslagsbevilgning», slik at frivillige organisasjoner kan være trygge på at 100 prosent av deres momsutgifter i 2026 blir kompensert.

Regjeringen har utbetalt full momskompensasjon de siste årene. I forslaget til statsbudsjett 2026 foreslår den å sette av om lag 3,1 milliarder kroner. Ifølge Frivillighet Norge vil det være tilstrekkelig for full momskompensasjon.

Det vil likevel være å foretrekke at organisasjonene var garantert dette ved at full momskompensasjon ble regelfestet, og tilskuddet bli gitt som en dynamisk overslagsbevilgning. Da ville organisasjonene sluppet årlig usikkerhet om finansiering.

Regjeringen bidrar selv til denne usikkerheten ved å skrive (s. 41): «Dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortningen være lik for alle godkjente søknader.».

### **Kommunal- og distriktsdepartementet, kapittel 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner**

**Merknad:** Pensjonistforbundet og SAKO krever at Den kulturelle spaserstokken blir en egen post på Kulturdepartementets budsjett, at nasjonale retningslinjer presiserer at tilskuddet også kan brukes på hjemmeboende eldre, samt bevilgningen økes vesentlig.

Den kulturelle spaserstokken er en del av rammetilskuddet til fylkeskommunene og ikke særskilt omtalt i budsjettet. Det gjør at det er vanskelig å se hvor mye som er avsatt (anslagsvis 40 millioner kroner), samt om og hvordan midlene anvendes.

Vi har dessverre mottatt flere bekymringsmeldinger om hvordan fylkeskommunene forvalter ordningen. Ett eksempel: I Møre og Romsdal har fylkeskommunedirektøren i år innstilt på at ordningen avvikles og tas ut av budsjettet for 2026, slik at midlene kan brukes på andre oppgaver. Derfor gjentar vi vårt krav fra tidligere år: Den kulturelle spaserstokken må synliggjøres som egen post på Kulturdepartementets budsjett.

Noen kommuner avgrenser bruken av tilskuddet til kun eldre på institusjon, mens andre også inkluderer hjemmeboende som mottar omsorg. Vi mener at de nasjonale retningslinjene må åpne for at tilskuddet kan benyttes til tiltak for begge grupper, samt at tilskuddet må økes slik at tilbudene kan nå langt flere. Da kan Den kulturelle spaserstokken også inngå som et virkemiddel i Bo trygt hjemme-reformen.